

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

- Полтавський державний медичний університет
Coventry University (Велика Британія)
Universität Würzburg (Німеччина)
Universidad de La Rioja (м. Логронья, Іспанія)
Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (м. Каунас, Литва)
Instituto Superior Politécnico de Viseu (Португалія)
Instituto Politécnico de Portalegre (Португалія)
Uniwersytet Rzeszowski (Польща)
Instytut Pedagogiki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (Польща)
Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" (м. Бухарест, Румунія)
University of Sri Jayawardenepura (Sri Lanka)
Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика
Українська інженерно-педагогічна академія
Громадська спілка «Асоціація з розвитку професійної та неперервної освіти»
Харківський національний медичний університет
Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова
Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)
Львівський національний університет природокористування
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

**VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ
ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

м. Полтава, 22-24 листопада 2023 року

ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VIII Міжнародної науково-практичної
конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ,
ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»
м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.

PROCEEDINGS
of the 8th International Conference
“TOPICAL ISSUES OF LINGUISTICS,
PROFESSIONAL LINGUODIDACTICS,
PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY OF HIGHER
EDUCATION”
Poltava, 22-24 November 2023

ББК 74.58+81.2

УДК 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.). Полтава: Вид-во “Астрая”, 2024. 449 с.

У збірнику представлено статті вітчизняних та зарубіжних науковців, у яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, психології, педагогіки та дидактики вищої школи. Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам вищих навчальних закладів, магістрантам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться психолого-педагогічними, лінгвістичними та дидактичними проблемами вищої школи.

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

BBC 74.58+81.2

UDC 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Topical Issues of Linguistics, Professional Linguodidactics, Psychology and Pedagogy of Higher Education: Proceedings of the 8th International Conference (Poltava, 22-24 November 2023). Poltava: “Astraya”, 2024. 449 p.

The proceedings present articles by the Ukrainian, Polish and Romanian scholars, covering the latest trends in modern linguistics, psychology, pedagogy and didactics in higher education. The collection is recommended for research and teaching staff of higher education institutions, undergraduates, graduate students, as well as anyone interested in the psychological, pedagogical, linguistic and didactic issues of higher education.

The authors of the publications are responsible for the copyright observance, accuracy of the given factual data, grammatical and stylistic errors.

менш, такі випадки можуть бути. Такі випадки дійсно траплялися, але дуже рідко. До того ж ці питання можуть бути вирішені наданням студенту паперового варіанту тесту.

Отже, оцінка знань та вмінь студентів є важливою частиною навчального процесу, від правильної організації якого залежить ефективність навчання. Аналіз проведення різних видів контролю знань в умовах кредитно – модульної системи довів ефективність комплексного підходу до системи оцінювання, а також сумісного використання тренінгового, поточного, підсумкового тестування студентів на всіх етапах навчання з дисципліни «Шкірні, венеричні хвороби».

Список використаних джерел

1. Kuchyn Y, Vlasenko O., Kucherenko I. Computer testing in the system success monitoring of future masters (M(P)HEI) / Y.Kuchun, O.Vlasenko, I. Kucherenko // Physical and Mathematical Education – 2022 - № 35(3) – P. 41–49.
2. Колісник І. А. Тестовий контроль студентів: переваги і недоліки / І. А. Колісник // Український стоматологічний альманах.- 2017. - № 1. - С. 83-85.
3. Матжанов Н.С., Ембергенова К.А. Особенности контроля знаний студентов в учебном процессе вуза / Н.С. Матжанов, К.А. Ембергенова //Иновационная наука г. Нукус, Узбекистан – 2021 - №8 – 2 - С.34 - 37
4. Мороховець Г.Ю. Тестування як форма контролю та діагностики знань здобувачів вищої освіти/ Г.Ю.Мороховець// Освіта та розвиток обдарованої особистості – 2018 - №3 (70) III квартал – С. 11 – 15
5. Хужаев А.А. Совершенствование мониторинга качества образования в высших образовательных учреждениях: автореф. на соиск. ученой степ. док. филос. по педагог. наукам: 13.00.07 – Менеджмент в образовании. Ташкент, 2019. 53 с.

УДК 378.147=161.2

**Прилуцький К.Ю., Пікуль К.В., Ільченко В.І.,
Муравльова О.В., Шаєнко З.О., Дворник І.Л.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕРМІНОЗНАВСТВА ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Ця стаття присвячена актуальним проблемам у галузі термінознавства та перекладознавства. Автори досліджують теоретичні та практичні аспекти термінології та перекладу, звертаючи увагу на сучасні виклики і тенденції. В статті розглядаються питання стандартизації термінології, методів перекладу спеціалізованих текстів, а також впливу культурних особливостей на процес перекладу. Дослідження, представлені у статті, сприяють поглибленню розуміння важливості термінознавства та перекладознавства в сучасному інформаційному суспільстві.

Ключові слова: *практична термінологія, спеціалізований переклад, інформаційне суспільство.*

This article is devoted to current problems in the field of terminology and translation studies. The authors explore theoretical and practical aspects of terminology and translation, paying attention to modern challenges and trends. The article examines issues of standardization of terminology, methods of translation of specialized texts, as well as the influence of cultural

features on the translation process. The research presented in the article contributes to the deepening of the understanding of the importance of terminology and translation studies in the modern information society.

Keywords: *practical terminology, specialized translation, information society.*

Актуальні проблеми термінознавства та перекладознавства в медицині можуть включати такі аспекти:

1. Термінологічна уніфікація: медична термінологія часто складається з великої кількості термінів та аббревіатур, що може бути заплутуючим для пацієнтів та медичних фахівців. Розробка та уніфікація термінологічних баз може полегшити зрозумілість та якість перекладів.
2. Мовні особливості: переклад медичних текстів вимагає глибокого розуміння мовних особливостей та виразності, оскільки точність і ясність є критичними в аспекті життя та здоров'я людей.
3. Новітні досягнення: медицина постійно розвивається, виникають нові методи лікування та технології. Важливо вирішувати проблему перекладу нових технічних та наукових термінів.
4. Культурний контекст: переклади медичних термінів і концепцій також повинні враховувати культурний контекст, оскільки підходи до лікування та сприйняття хвороб можуть відрізнятися у різних країнах.

Розв'язання цих проблем може включати у собі покращення термінологічних баз даних, навчання фахівців медичного перекладу та використання сучасних технологій для покращення якості перекладів. Термінознавство грає важливу роль у медицині, оскільки точність та стандартизація термінів дуже важливі для ефективної комунікації в цій галузі. Воно допомагає:

1. Уникати недорозуміння: у медицині правильна ідентифікація та використання термінів є важливою для того, щоб медичні фахівці розуміли один одного та пацієнтів.
2. Забезпечити єдність: стандартизовані терміни допомагають забезпечити єдність та узгодженість у медичних документах, класифікаціях і комунікації.
3. Покращити навчання: у медичній освіті термінознавство сприяє зрозумілій передачі знань студентам та молодим лікарям.
4. Покращити документацію: для ведення медичних записів та документації важливо використовувати стандартизовані та однозначні терміни.
5. Забезпечити безпеку пацієнтів: вірне розуміння та використання термінів у медицині допомагає запобігати помилкам та покращує безпеку пацієнтів. Усе це сприяє покращенню якості надання медичних послуг та допомагає зберегти життя та здоров'я пацієнтів [1].

Переклад сучасної медичної термінології, зокрема термінів, пов'язаних з дитячими інфекційними хворобами, в країнах Європи вимагає спеціалізованого підходу і урахування мовної специфіки кожної країни. Ось деякі ключові аспекти перекладу медичної термінології для дитячих

інфекційних хвороб в Європі:

Міжнародні стандарти: Важливо враховувати міжнародні стандарти та угоди, які стосуються медичної термінології. Наприклад, багато термінів в галузі педіатрії та інфекційних хвороб можуть бути заздалегідь стандартизовані Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ).

Мовна специфіка: Враховуйте, що різні європейські мови можуть мати різні терміни для однакових концепцій. Перекладачі мають бути добре ознайомлені з медичною термінологією своєї мови та мати досвід у галузі дитячої інфекційної медицини.

Оновлення та дослідження: Медична термінологія постійно розвивається, і нові терміни виникають через наукові дослідження та впровадження нових методів лікування. Перекладачі повинні бути в курсі останніх досягнень у галузі інфекційних хвороб дітей.

Культурні відмінності: розуміння культурних аспектів та специфіки медичної практики кожної країни також має важливе значення для точного перекладу.

Експертність: зазвичай, для перекладу медичної термінології важливо мати спеціалізованого медичного перекладача або консультанта, який може надати професійну експертизу.

Урахування цих аспектів допоможе забезпечити точний та зрозумілий переклад медичної термінології для дитячих інфекційних хвороб в країнах Європи.

У пропонованій праці ми досліджували й аналізували термінологічну базу, пов'язану з дитячими інфекційними хворобами, в країнах Європи. Ми зібрали та обробили дані з різних джерел, включаючи наукові публікації, клінічні звіти, медичні довідники та інші ресурси. В ході дослідження було проаналізовано термінологію, пов'язану з інфекційними хворобами в дітей, у країнах Європи. За результатами аналізу було зібрано та систематизовано понад 500 термінів, що використовуються в літературі та практиці. Порівнюючи отримані результати з попередніми дослідженнями у галузі медичної термінології, було виявлено, що деякі терміни зазнали змін в їхньому вживанні та сприйнятті, особливо з огляду на нові медичні відкриття та технологічний прогрес. Це свідчить про постійну еволюцію термінології у медичній галузі. Виділяється те, що важливість стандартизації та уніфікації медичної термінології для дітей стає дедалі важливішою, особливо в умовах зростаючого обсягу міжнародної співпраці та обміну медичною інформацією.

Термінологія може продовжувати змінюватися, тому важливо проводити періодичні оновлення та адаптації стандартів. Для майбутніх досліджень рекомендується розглядати включення більшого обсягу термінології та специфікацію термінів з огляду на вікові особливості дітей. Для медиків правильне трактування та коректне вживання медичної термінології є надзвичайно важливим. Неправильне розуміння або вживання термінів може призвести до серйозних помилок у діагнозах та лікуванні пацієнтів. Опанування медичною термінологією є обов'язковим для медичних фахівців, і це включає в себе навчання та тренування під час

медичної освіти. У загальнонавчальній лексиці, медичні терміни також можуть використовуватися в різних контекстах, наприклад, у публічних обговореннях здоров'я, у мас-медіа або при спілкуванні з лікарями та іншими фахівцями здоров'я. Дитячі хвороби завжди вимагають особливої уваги та дбайливого відношення. Однією з таких хвороб, яка може стати справжньою найпоширенішою спільницею дитинства, є "кашлюк". Ця хвороба може виникнути внаслідок інфекції або алергічних реакцій і часто супроводжується приступами гострого кашлю. [2]

Давайте розглянемо, як називається "кашлюк" на трьох різних європейських мовах. Англійська: "Кашлюк" перекладається як "whooping cough." Ця хвороба названа так через характерний глибокий звук кашлю, який нагадує "whoop." Португальська: У португальській мові "кашлюк" відомий як "tosse convulsa." Польська: В польській мові хворобу "кашлюк" називають "krztusiec."

Ці назви вказують на серйозну інфекційну хворобу, яка може бути особливо небезпечною для маленьких дітей. Хоча існують вакцини для захисту від кашлюка, важливо бути обережними і вчасно звертатися до лікаря при підозрі на цю хворобу, щоб надати дітям необхідну медичну допомогу.

"Краснуха", відома також як "краснуха" - це інфекційна хвороба, яка часто впливає на дітей і супроводжується висипкою та лихоманкою. Ця хвороба може бути контагіозною і поширюється через кашель. Давайте розглянемо, як називається "краснуха" на трьох різних європейських мовах. Англійська: У англійській мові "краснуха" відома як "rubella". Португальська: В португальській мові "краснуха" називається "rubéola." Польська: В польській мові хворобу "краснуха" називають "różyczka."

Ці назви вказують на важливу дитячу інфекційну хворобу, яка може мати серйозні наслідки для вагітних жінок та їх немовлят. Вакцинація від краснухи допомагає попередити поширення хвороби та зберегти здоров'я дітей.

Менінгіт – це серйозна інфекційна хвороба, яка може вразити оболонки головного мозку та спинного мозку, викликаючи запалення. Ця хвороба може поширюватися в перших кількох роках життя та серед підлітків. Давайте розглянемо, як називається "менінгіт" на трьох різних європейських мовах. У англійській мові "менінгіт" відомий як "meningitis."

Португальська: У португальській мові "менінгіт" називається "meningite."

Польська: В польській мові хворобу "менінгіт" називають "zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych" або "zapalenie opon mózgowych." [3]

Переклад медичних термінів з англійської мови на іншу мову, включаючи українську, може бути складним завданням через науковий та технічний характер медичної термінології. Деякі особливості перекладу медичних термінів включають таке:

1. Специфічність: Медичні терміни часто є дуже точними та специфічними. Під час перекладу важливо зберегти цю точність.

2. Аббревіатури: Медична термінологія включає багато аббревіатур, які

можуть мати різні розшифрування. Важливо визначити, яке розшифрування відповідає конкретному контексту.

3. Локалізація: В різних країнах можуть існувати різні медичні терміни для одного й того ж поняття. Тому важливо враховувати медичну практику та вимоги конкретної країни.

Ось декілька прикладів перекладу медичних термінів:

Англійський: "diabetes mellitus" Український: "цукровий діабет"

Англійський: "hypertension" Український: "гіпертонія"

Англійський: "radiation therapy" Український: "радіаційна терапія"

1. Дихання:

Англійська: breathing

Німецька: Atmung

Семантичне навантаження: Всі ці переклади вказують на процес, за допомогою якого людина або тварина вдихає повітря та видихає вуглекислий газ.

2. Непритомність:

Англійська: unconsciousness

Німецька: Bewusstlosigkeit

Семантичне навантаження: Усі ці переклади описують стан втрати свідомості та обмеження здатності реагувати на подразники.

3. Жар (в контексті підвищеної температури тіла):

Англійська: fever

Німецька: Fieber

Семантичне навантаження: Усі ці переклади вказують на підвищення температури тіла, яке є ознакою хвороби або інфекції.

4. Гній:

Англійська: pus

Німецька: Eiter

Семантичне навантаження: Усі ці переклади вказують на жовтувату або зелену рідину, яка утворюється при запальному процесі та містить бактерії та вимерлі клітини.

Отже, застосування перекладених медичних термінів у медицині полягає в комунікації з пацієнтами, викладанні медичної інформації в медичних записах, дослідженнях, наукових публікаціях, та інших аспектах медичної практики та досліджень. Правильний переклад допомагає забезпечити зрозумілу та ефективну комунікацію в медичній галузі та впливає на якість надання медичної допомоги та досліджень. У підсумку, належне впорядкування термінології є основним елементом в розвитку науки і сприяє ефективній комунікації, якісному дослідженню та підготовці фахівців у різних галузях знань.

Список використаних джерел

1. Бобрик І. І., Ковешніков В. Г. Міжнародна анатомічна номенклатура. Київ: Здоров'я, 2001. 328 с.
2. Сайко М. А. Стандартизація медичної термінології (засада термінотвірної похідності).

Сучасні тенденції розвитку науки (частина III): матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 25–26 квітня 2020 року. Київ: МЦНД, 2020. С. 21–23.

3. Кияк Т.Р. Заповіді українського термінознавства. Чернівці: Букрек, 2014. 56 с.

УДК: 821.111.-32.08

Приходько А. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ОСОБЛИВОСТІ СТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПОВІДАНЬ Р.БРЕДБЕРІ ЗІ ЗБІРКИ «ЛІКИ ВІД МЕЛАНХОЛІЇ»

Розглянуто художню картину світу Рея Бредбері через реалізацію у його оповіданнях стилістичних засобів виразності. Розкрито потенціал стилістичної організації оповідань Р.Бредбері зі збірки «Ліки від меланхолії у побудові художньої картини світу. Сформульовано власний аналіз стилістичної організації оповідань Р.Бредбері зі збірки . Запропонована особлива важливість граматичного рівня для стилістичної організації художнього тексту, окреслені найвиразніші граматичні засоби.

Проаналізовані художні цінності та стиль Р. Бредбері а також особливості стилістичних засобів в його текстах. Художній простір оповідань Р. Бредбері є дуже складно структурованим об'єктом, що перемикає оповідь у різні реєстри: із реальності повсякденного життя – у мрію чи кошмар, із сучасності – у минуле, із зовнішнього – у внутрішнє. Ці свідомі деформації реалізують естетичні та філософські погляди автора на такі філософські питання та проблеми як самотність, творчість, пам'ять, життя та смерть, взаємовідносини природи та людини, соціальна дисгармонія. Для їхнього відображення в тексті Рей Бредбері використовує різні просторові образи і стилістичні прийоми зображення цих образів, що допомагає найповніше відобразити естетику письменника.

Художній текст в збірці «Ліки від меланхолії» передає суб'єктивну, емоційну думку щодо описуваних подій. Автор художнього тексту прагне встановити емоційний контакт із читачем, поглиблюючи та розширюючи зміст тексту за допомогою різних прийомів. Сенс художнього тексту є образно-мисленне ціле, що виникає з суми елементарних смислів, що становлять текст.

Таким чином, картина світу Р.Бредбері, поєднуючись із картиною світу читача, створює підтекст, без якого не існує художній твір.

Ключові слова: метафори, алюзія, стилістичні засоби, художній текст, лексика.

The article deals with Ray Bradbury's artistic picture of the world through the realization of stylistic means of expression in his stories. The potential of the stylistic organization of R. Bradbury's stories from the collection "The Cure for Melancholy in the Construction of the Artistic Picture of the World is revealed. The author's own analysis of the stylistic organization of R. Bradbury's stories from the collection is formulated. The special importance of the grammatical level for the stylistic organization of a literary text is proposed, the most expressive grammatical means are outlined.

The article analyzes the artistic values and style of R. Bradbury as well as the peculiarities of stylistic means in his texts. The artistic space of R. Bradbury's stories is a very complexly structured object that switches the narrative to different registers: from the reality of everyday life to a dream or a nightmare, from the present to the past, from the external to the internal. These conscious deformations realize the author's aesthetic and philosophical views on such philosophical issues and problems as loneliness, creativity, memory, life and death, the

Павленко С.А., Павленкова О.В., Сидорова А.І., Ткаченко І.М. Педагогічна майстерність викладача вищої школи як мотиваційний фактор вивчення дисципліни.....	298
Парфенюк М.О. Педагогічний контроль як важливий інструментарій підвищення ефективності використання симуляційного навчання у процесі підготовки медичних фахівців.....	300
Pikul K.V., Shaienko Z.O., Pchenko V.I., Muravlova O.V., Prylutskyi K.Yu. Current issues of pedagogy at the International Medical Faculty.....	304
Попова І.Б., Ємченко Я.О., Васильєва К.В., Безега О.В. Досвід застосування комплексного підходу до системи оцінювання та контролю знань у вищій медичній освіті.....	307
Прилуцький К.Ю., Пікуль К.В., Ільченко В.І., Муравльова О.В., Шаєнко З.О., Дворник І.Л. Актуальні проблеми термінознавства та перекладознавства.....	310
Приходько А.А. Особливості стилістичної організації оповідань Р.Бредбері зі збірки «Ліки від меланхолії».....	315
Приходько Я.М., Беляєва О.М., Роженко І.В., Таран З.М., Борисова З.О., Дубровіна О.В. Сучасні педагогічні виклики у вищій освіті: психологічні та педагогічні аспекти.....	319
Приходько Я.М., Ефендієва С.М., Гаврильєва К.Г. Формування та розвиток педагогічної культури викладача у закладі вищої освіти.....	323
Приходько Я.М., Сімеон О.О., Гончарова Є.Є., Гаврильєва К.Г. Використання веб-сайту “English-Practice” для вивчення англійської мови в закладах вищої освіти.....	327
Ройко Н.В., Филенко Б.М., Старченко І.І., Черняк В.В., Проскурня С.А. Сучасні підходи до організації підготовки майбутнього фахівця на кафедрі патологічної анатомії та судової медицини.....	330
Сидоренко О.В., Козиряцька С.А. Самостійна та індивідуальна робота студентів як важлива складова організації навчального процесу.....	335
Скікевич М.Г., Волошина Л.І. Психолого-педагогічні основи формування майбутнього фахівця-лікаря.....	339
Синиця В.Г., Беляєва О.М. Нумеративний компонент у складі біномінальних ботанічних назв.....	342
Скрипніков А.М., Животовська Л.В., Ісаков Р.І., Рудь В.О. Формування деонтологічного образу лікаря у студентів II та V курсів медичного ЗВО.....	347
Skrypnikov A.M, Dvornyk V.M., Vasylyeva G.Yu., Kundii Zh.P. Intolerance of uncertainty and resilience among Ukrainian undergraduate students during the war.....	350
Смаглюк Л.В., Карасюнок А.Є., Воронкова Г.В. Оптимізація процесу дистанційного викладання ортодонції в умовах військового стану.....	355
Solohor I.M., Kostenko V.G., Znamenska I.V. Grammar aspect in foreign professional reading.....	359
Solohor I.M., Kostenko V.G., Znamenska I.V. Role-plays in facilitating ESP learning.....	362
Сологор І.М., Соломаха В.А. Ахроматична складова у клінічній термінології.....	365
Таран З.М., Супрун Н.В. Спеціальні прийоми в процесі професійно орієнтованого навчання латинської мови та медичної термінології майбутніх медичних психологів.....	367
Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Сербін С.І., Дубина С.О., Калюжна В.В. Деякі методи дистанційного навчання.....	369
Тихолаз С.І., Михайлюк Г.Т., Ратова В.Р., Дубова І.О. Інформатизація системи освіти в умовах дистанційного та змішаного навчання.....	373
Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б.,	